

تسلیم محض در مقابل خدا نیازمند قلب سلیم است/ تشریح مفهوم «بدا» و «نسخ»

مرجع تقلید شیعیان با بیان اینکه نسخ و بدا ناشی از علم الهی و بر اساس یک روند برنامه‌ریزی شده است به تشریح این دو مفهوم پرداخت.

مرجع تقلید شیعیان با بیان اینکه نسخ و بدا ناشی از علم الهی و بر اساس یک روند برنامه‌ریزی شده است به تشریح این دو مفهوم پرداخت.

به گزارش خبرگزاری بین‌المللی قرآن (ایکنا) از قم، آیت‌الله‌العظمی عبدالله جوادی آملی، مرجع تقلید شیعیان ظهر امروز، 24 فروردین در درس تفسیر خود در مسجد اعظم قم، با اشاره به آیه «وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَى رَبِّي سَيَهْدِينِ» و [ابراهیم] گفت من به سوی پروردگارم رهسپارم زودا که مرا راه نماید»، (صافات/99) گفت: حضرت ابراهیم(ع) از بزرگانی است که خداوند به او قلب سلیم داد و با این قلب به مراتب عالی اتصال به حق راه یافت.

وی افزود: یکی از مراتب عالی عرفانی و الهی حضرت ابراهیم(ع) آن است که هرگاه خداوند مأموریتی به جانب ایشان فرستاد، ایشان نیز با کمال میل از آن استقبال کرد؛ هر میهمانی که بر ایشان وارد شد و از جانب خدا بود با بهترین شرایط پذیرایی کرد ولی وقتی فرشتگان کلامی غیر از وحی بر ایشان می‌آوردند و می‌خواستند به ایشان کمک کنند، حضرت نمی‌پذیرفت. این مفسر قرآن بیان کرد: جبرئیل می‌خواست به حضرت ابراهیم(ع) در هنگام پرتاب شدن در آتش کمک کند که ایشان هم گفت من کمک می‌خواهم ولی از تو نه؛ بلکه از خدای خود کمک و یاری می‌خواهم.

اوج توحید ابراهیمی

وی گفت: در مسئله ذبح و آمدن گوسفند و معجزه و امتحان الهی مباحث بسیاری از سوی مفسران و محققان مطرح است؛ در اینجا دو مسئله مهم یعنی «بدا» و «نسخ» مطرح است که در این خصوص نیز بیانات بسیاری مطرح شده است.

آیت‌الله‌العظمی جوادی آملی یادآور شد: در سعی صفا و مروه نیز مباحث زیادی مطرح شده ولی کلمه سعی در قرآن در خصوص صفا و مروه ذکر نشده است؛ در سوره مبارکه بقره خداوند به داستان ساخت کعبه توسط حضرت ابراهیم(ع) و اسماعیل(ع) اشاره می‌کند؛ در یک سوره دیگر نیز خداوند این نکته را اشاره می‌کند که آن حضرت در زمان ساخت کعبه و برای رفع خستگی کلمه «ربنا تقبل منا» را زمزمه می‌کردند.

مفهوم بدا و نسخ

وی گفت: آنچه درباره نسخ یک حکم و بدا در یک حکم باید گفت آن است که نسخ در احکام الهی در واقع بازگشت به تخصیص زمانی است؛ بدا نیز اظهار پس از اختفاست نه ظهور پس از خفا.

این مفسر قرآن کریم اظهار کرد: خداوند یک قانون دو طرفه ایجاد کرده است و بشر یکی از این دو راه را با انتخاب خود بر می‌گزیند و خداوند به عمل او نیز آگاه است؛ به صله رحم و صدقه او نیز آگاه است؛ بدا و نسخ در واقع از منظر ما یک اتفاق غیر قابل پیش‌بینی است ولی در درگاه خدا همه این مسائل حکیمانه در کنار هم روی می‌دهد.

وی گفت: انسان نسبت به خود در مقابل دیگران مالکیت دارد و اجازه نمی‌دهد که کسی به او تعرض کند؛ اما خداوند به انسان می‌فرماید که به خود ظلم نکنید؛ این مطلب یعنی اینکه خداوند مالک انسان است و انسان نسبت به خدا هیچ مالکیتی ندارد و در مقام امین قرار می‌گیرد.

آیت‌الله‌العظمی جوادی آملی بیان کرد: حضرت ابراهیم(ع) از خداوند یک فرزند صالح خواستند ولی خداوند به او هم فرزند صالح عنایت کردند و هم حلیم و هم صابر و... زیرا حلم و صبر اسماعیل(ع) قرار بود در امتحان بزرگ ذبح و قربانی به کار آید.

تسلیم محض نیازمند قلب سلیم است

وی گفت: حضرت ابراهیم(ع) قلب سلیم داشت و به این جایگاه رسید و کسی که قلب سلیم داشته باشد تسلیم محض خواهد بود و کسی که با علم پای به این جهان بگذارد، گام بعدی‌اش حرکت در مسیر حیات ابدی است.